РЕШЕНИЕ
№ 13/10.11.2026 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 10.11.2026 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Диляна Илиева
Илия Вълков
Ирина Недева

изслуша доклад по жалба с вх. № 13-017/ 2026 г. от А.П. срещу Българското национално радио за излъчено представяне на И.М., кандидат за президент, в ефира на програма Хоризонт на 23 септември 2026 г. и съответна публикация на сайта на БНР – програма Хоризонт, със заглавие *„Лицата зад кандидатите: Пътят към президентството на И. М.“* и проведе обсъждане.

В жалбата се твърди, че в посоченото предаване и публикация са осъществени нарушения на Етичния кодекс на българските медии от страна на Българското национално радио.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалбата се отнася до твърдени нарушения на Етичния кодекс на българските медии.
2. Жалбата е подадена в допустимия от правилника срок.
3. КЖЕ обсъди допустимостта на жалбата и я намира допустима.
4. Представено е становище на БНР, подписано от Генералния директор.
5. И.Н. (БНР) не участва в обсъждането и решаването на случая.

II. ЖАЛБА

Според А.П. нарушен е Етичният кодекс чрез нееднакви стандарти при представянето на кандидатите за президент. В жалбата се казва, че *„уводът за М. го характеризира като „главно действащо лице на много скандали“, без в самия увод да конкретизира случаите и техния установен статус. Уводите за част от останалите кандидати извеждат програмни приоритети, опит и подкрепа. Това различие само по себе си не доказва нарушение, но поставя въпрос за разграничаването на факт от оценка и за последователността на редакционния подход.*

Моля преценката да обхване оригиналния звук и четири свързани въпроса: води ли поредицата от конфликти разказа за М. за сметка на актуалните му идеи; разпознаваеми ли са авторските оценки и ироничните преходи като такива; проверени ли са тежките твърдения и предоставена ли е подходяща възможност за конкретна позиция; по съпоставими критерии ли са избрани гласовете и архивните реплики за осемте кандидати? Моля изрично да се провери дали съобщения за арести на лица, свързани с партията, не създават погрешно впечатление относно самия кандидат."

А.П. моли Комисията по журналистическа етика да установи нарушения на Етичния кодекс на българските медии и при установяване на неточности да даде указания за поправка. Прилага за сравнение и хипервръзки към представяне на седем други кандидати за президент.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

1.1.1. Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.
1.1.4. Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.
1.1.5. В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки.
1.1.6. При отразяване на спорове ще се стремим да дадем възможност на засегнатите страни да изразят своята позиция.
1.3.1. Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход.
1.3.2. Предпочитаме да използваме идентифицирани източници пред анонимните, чиято честност и надеждност не може да се прецени от обществото.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

В становището на БНР, подписано от Генералния директор на БНР, се казва: „*Проверката на фактите във връзка с Вашето писмо се установи следното: Визираният материал е с автор М.Ф. В него се съдържат 19 (деветнадесет) документални записа и 4 (четири) откъса от песни, които са публично промотирани. Портретът е част от серия от материали, каквито се изготвят преди всички избори. Тъй като това са президентски избори, нормално е тези материали да са посветени на кандидатите. В случая са избрани кандидатите на партии, които са или са били парламентарно представени в рамките на 2 -та последни парламента. От тази гледна точка приложен е един общ критерий.*

Материалът не представлява коментар или авторска оценка, изградена върху твърдения на журналиста. Той е документален журналистически портрет, изграден преимуществено чрез публично достъпни и проверими изказвания. В него са използвани 19 (деветнадесет) изказвания на И.М. и на негови публично известни съмишленици. Тези записи не са журналистическа интерпретация на автора, а автентични източници, чрез които самият кандидат и хората от неговото публично обкръжение присъстват в материала със собствените си думи.

Използвани са и четири откъса от песни, създадени за И.М. Те също са част от публичния образ и политическия контекст, в който той се представя пред обществото. Самото включване

на такива материали не представлява твърдение на журналиста, за което кандидатът да има право на отговор.

Съществено е да се направи разграничение между журналистическо съдържание и твърдение, отправено от журналиста към дадено лице. Журналистът има право да подбира и съпоставя публично достъпни факти, изказвания, архивни записи и други документи, когато те са относими към темата. В конкретния случай няма основание да се приеме, че материалът съдържа непроверени обвинения, а ако се твърди обратното, би следвало да бъде посочено конкретно кое твърдение на журналиста е невярно или фактически неточно.

Неприемлива е тезата, че различният журналистически подход към различни кандидати сам по себе си доказва липса на равнопоставеност. Равнопоставеността не означава еднаква журналистическа биография на всички кандидати, нито задължава редакцията да използва еднакъв брой звуци, еднакъв тип архив или еднаква драматургия. Различните кандидати имат различна публична история, различни изказвания и различно публично присъствие, което закономерно се отразява и върху съдържанието на портретите.

Още по-неприемлива е тезата, че самото наличие на критични факти или документи в журналистически материал лишава аудиторията от право за независима преценка. Задачата на общественото радио не е да осигурява на кандидатите предварително одобрено или удобно представяне, а да предоставя на аудиторията журналистическа информация, включително информация, която може да бъде критична.

В изготвения репортаж не са засегнати правата и доброто име на кандидатпрезидентската двойка, като той изцяло стъпва върху биографични данни на лидера на "Величие", с истории от неговото детство, юношески години, бизнес началата му и политическата му кариера, за които М. сам споделя в социалните мрежи. Частта, посветена на политическата му кариера, се основава изцяло на архивни записи, собственост на БНР. В репортажа няма нито един звук на кандидата за президент, който да е генериран с изкуствен интелект. Представена е фактология от участието на политическа партия "Величие" в две Народни събрания. Използваните откъси от мелодии, посветени на лидера или на кандидатпрезидентската двойка, целят по-силен ефект и са доказателство за ангажираност на творчески личности и силната подкрепа на негови симпатизанти. Творческият подход е част от журналистическия стил на всеки един журналист в БНР. Той се основава на натрупан опит, обща визия за изготвяне на различни жанрови форми и умело боравене със звуковата картина, която е основополагаща за радиоформатите.

Решението да се включи кандидатпрезидентската двойка на партия "Величие" в отделен материал от поредица "Кандидатите за президент - портретите", се основава на натрупаната политическа биография на лидера И.М. и широката му популярност сред обществеността. Звуковата картина подсилва качествата на личността на кандидата за президент на партия "Величие", които се припознават от неговите симпатизанти.

От името на ПП „Величие“ е отправено искане до БНР за предоставяне право на отговор с писмо изх. № 128/24.09.2026 г., допълнено с писмо с изх. №130/25.09.2026 г. във връзка със същата публикация на БНР. С уведомление, изпратено по електронна поща до г-жа А.П. - председател на ПП „Величие“, с копия до г-н И.М. и проф. Ю.М. е посочено, че публикацията представлява онлайн съдържание, че специалният режим на чл. 18 ЗРТ се отнася до предавания, включени в линейни медийни услуги, а също така че не е приложен конкретен текст или запис на отговор, предназначен за възпроизвеждане или публикуване.

Като медия, БНР предостави трибуна на редица кандидати за президенти, още преди началото на предизборната кампания, с покана за участие в актуалната линия на програма „Хоризонт". Лидерът на "Величие" И.М. беше поканен на 14.09 в предаването "12+3", интервюто с него акцентира основно върху посланията му в предстоящата кампания за президент: „ И.М.: Наблюдаваме една и съща система на ограбване на хората! - БНР Новините". Кандидатпрезидентската двойка е отразена в новините и предаванията на "Хоризонт" още с обявяването ѝ и при регистрацията ѝ в ЦИК: „И.М. и Ю.М. са кандидати за президент и вицепрезидент - БНР Новините; "Величие" внесе в ЦИК 7000 подписа за регистрацията си за вота - БНР Новините".

Българското национално радио отразява обективно и справедливо проявите на кандидатите, при зачитане на тяхната равнопоставеност.

Съгласно изборните правила не се разрешава използването на програмите на БНР за целите на предизборната кампания извън определеното за тази цел време.

Предвид гореизложеното считам, че подадената от г-н П. (или П.) жалба е неоснователна и Ви моля да постановите решение в този смисъл."

V. ФАКТИ

Във връзка с приближаващите избори за президент и вицепрезидент Българското национално радио представя кандидатите, като на 23 септември 2026 г. на сайта на БНР е качено представяне на И.М. (аудио с продължителност около 8 минути) и кратък текст под заглавие „Лицата зад кандидатите: Пътят към президентството на И.М." Текстът е следният: *„И.М. се регистрира в Централната избирателна комисия като кандидат за президент на партия "Величие". За негов вицепрезидент беше номинирана проф. Ю.М. – преподавател по наказателно право, бивш депутат от "Величие". Политическият им път е много различен – той идва от бизнеса, тя – от науката. Макар и за кратко в парламента, И.М. успя да се превърне в главно действащо лице на много скандали – във и извън НС. Тя пък запази експертния си образ. Как стигнаха до тази политическа битка, какво ги обединява и с какви амбиции влизат в президентската надпревара – разказва репортерът на програма "Хоризонт" на БНР М.Ф."*

Под същото заглавие „Лицата зад кандидатите: Пътят към президентството на..." и в същия формат, с приблизително същата продължителност на специално подготвено аудио са представени и другите кандидати.

VI. МОТИВИ

По допустимост

Жалбата не е подадена от кандидата за президент И.М., а от трето лице А.П. В условията на наближаващи избори и като взе предвид обществения интерес всеки гражданин да бъде пълно и точно информиран, като с особена сила това се отнася до ролята на обществените медии, КЖЕ реши да гледа жалбата по същество, независимо че не е подадена от лице, което твърди, че е лично засегнато.

По същество

Преди всичко напомняме, че Етичният кодекс на българските медии се отнася както за медийно съдържание, разпространявано чрез кабел, сателит или наземно, така и за

публикациите на сайта на съответната медия, а също и в профилите ѝ в социалните мрежи. Следователно правилата на Етичния кодекс са приложими към публикациите на сайта на Българското национално радио.

КЖЕ би искала да отбележи по съображения за пълнота, че въпросното представяне е публикувано извън предизборната кампания, която се откри на 25 септември 2026 г. Правилата на ИК не са приложими, не е приложим и чл.181.1 ИК, отнасящ се до право на отговор по отношение на публикация в *онлайн новинарски издания* – и при това само при *засягане на доброто име на кандидат*. Не е приложим и чл.18 ЗРТ за право на отговор, който се отнася за *предавания в линейни медийни услуги*.
Жалбоподателят прилага сравнителен подход и твърди, че има разлика в стандартите на представяне на И.М. в сравнение с представянето на други кандидати.
Публикацията на сайта е съвсем кратка, в същите граници е текстът и за другите кандидати. В жалбата има конкретен въпрос за оценката *„главно действащо лице на много скандали“, без в самия увод да конкретизира случаите и техния установен статус,* докато *„за част от останалите кандидати извеждат програмни приоритети, опит и подкрепа“*. Жалбоподателят е точен, за част от останалите няма посочени такива развития, но за друга част има изведени спорни или противоречиви моменти в пътя им към президентството. КЖЕ напълно споделя тезата на БНР в цитираното вече становище, че различният журналистически подход към различни кандидати сам по себе си не доказва липса на равнопоставеност: *„Равнопоставеността не означава еднаква журналистическа биография на всички кандидати, нито задължава редакцията да използва еднакъв брой звуци, еднакъв тип архив или еднаква драматургия. Различните кандидати имат различна публична история, различни изказвания и различно публично присъствие, което закономерно се отразява и върху съдържанието на портретите.“*
Това също така не означава, че за М. не са изведени приоритети, цели, опит. Напротив, макар и в кратко време и в сбита форма, е проследено професионалното му развитие, изнесени са факти, включени са цитати (от първо лице), включително М. дава отговор на критични въпроси. С изказване е включена и кандидатката за вицепрезидент проф. М., като се обосновава и този избор.
Представени са приоритети, идеи за външна политика, също разбирането на М. за правомощията на институциите и дори самооценка на шансовете му да бъде избран. В този аспект представянето му е напълно съпоставимо с това на останалите кандидати.

КЖЕ няма данни за скрити или изопачени факти. В становището на БНР се информира Комисията, че няма и използване на AI. Засегнатата страна многократно изразява мнение и позиции в каченото на сайта аудио. Доколкото жалбоподателят предполага ирония, възможно е да има предвид начина, по който се анонсират музикалните откъси – ако е така, според КЖЕ това е направено с вкус и без да засегне точността на представянето. Както се обосновава включването им в становището на БНР: *„Използваните откъси от мелодии, посветени на лидера или на кандидатпрезидентската двойка, целят по-силен ефект и са доказателство за ангажираност на творчески личности и силната подкрепа на негови симпатизанти.“*

На базата на изложеното, КЖЕ няма основание да констатира неточно или по-неблагоприятно представяне на въпросния кандидат и **прие следното**

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалба с вх. № 13-017/ 2026 г. **за неоснователна** по разпоредбите на Етичния кодекс на българските медии, посочени по-горе в решението.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:
Нели Огнянова

Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ:
Ева Петрова